

Uzman Erbaş Kanunu

(Resmî Gazete ile yayımı : 25.3.1986 Sayı : 19058)

Kanun No.
3269

Kabul Tarihi
18 . 3 . 1986

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. — Bu Kanunun amacı, Türk Silahlı Kuvvetlerinin erbaş kadrolarında devamlılık arz eden teknik ve kritik görevlerde, yetişmiş personel ihtiyacını karşılamak maksadıyla istihdam edilecek uzman onbaşı ve uzman çavuşların temini, hizmet şartları, görev ve hakları, yükümlülükleri, astsubay sınıfına geçirilmeleri ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. — Bu Kanun Türk Silahlı Kuvvetleri erbaş kadrolarında istihdam edilecek uzman erbaşlarla, bunları istihdam edecek ve bunların istihdamı ile ilgili birlik, kurum ve kuruluşları kapsar.

Tanımlar

MADDE 3. — Bu Kanunda yer alan deyimlerden;

1. Uzman çavuş : En az ortaokul veya dengi okul mezunu olup muvazzaflık hizmetini çavuş rütbesi ile tamamlayanlardan, muvazzaflık hizmetini müteakip Türk Silahlı Kuvvetlerinin devamlılık arz eden teknik ve kritik uzmanlık görev yerlerinde veya astsubay ve çavuş kadro görev yerlerinde, bu Kanun esaslarına göre istihdam edilenlerle, yönetmelikte belirtilen esaslara göre uzman onbaşılıktan uzman çavuşluğa geçirilenleri,

2. Uzman onbaşı : En az ortaokul veya dengi okul mezunu olup muvazzaflık hizmetini onbaşı rütbesi ile tamamlayanlardan, muvazzaflık hizmetini müteakip Türk Silahlı Kuvvetlerinin devamlılık arz eden teknik ve kritik uzmanlık görev yerlerinde veya onbaşı kadro görev yerlerinde, bu Kanun esaslarına göre istihdam edilenleri,

3. Uzman erbaş : Bu Kanun hükümlerine göre istihdam edilen uzman çavuş ve uzman onbaşları, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Alınma, Hizmet Süresi, Hizmet Şartları ve Görev

Göreve alınma

MADDE 4. — Kuvvet komutanlıkları, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca hazırlanarak, Genelkurmay Başkanlığınca onaylanan veya uygun bulunan uzman onbaşı ve uzman çavuş kadrolarına göre, her yıl alınacak uzman erbaşlarla ilgili kadro görev yerleri, mezkûr komutanlıklarca yayımlanarak duyurulur. İstekli olan ve yönetmelikte belirtilen niteliklere sahip onbaşı ve çavuşlar istenilen belgelerle müracaat ederler. Bunlardan uygun görülenler, yönetmelikte belirtilen esaslara göre çalıştırılırlar.

Hizmet süresi

MADDE 5. — Uzman erbaşlar iki yıl süre ile sözleşme yaparak göreve başlar ve T.C. Emekli Sandığı ile ilgilendirilirler. Bunların sözleşme süreleri en çok 30 yaşına girdiği yula kadar uzatılabilir.

Hizmet şartları

MADDE 6. — Uzman erbaşlar, onbaşı ve çavuş rütbesini taşıyan asker kişi sayılırlar. Astlık üstlük münasebetleri, disiplin ve cezaî müeyyideler ile yargılama usulü bakımından, er ve erbaşların tabi oldukları hükümlere tabi olurlar. Ancak bunlar hakkında yeni baştan askerlik ve rütbenin geri alınması fer'i cezaları uygulanmaz.

Görev

MADDE 7. — Uzman erbaşlar istihdam edildikleri kadro görevleri ile beraber Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununda erbaşlar için belirtilen görevleri de yaparlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Haklar, Terfi ve Yükümlülükler, Başarı Gösteremeyenler Hakkında Yapılacak İşlem

Uzman erbaşların giyecek, bakım ve barınmaları

MADDE 8. — Uzman erbaşların giyecek, bakım ve barınmaları er ve erbaşlar gibi Devlet tarafından sağlanır. Uzman erbaşların giyim, kuşam istihkakları ilgili bakanlıklarca düzenlenecek istihkak ve tahsis listelerinde gösterilir.

Kademe ilerlemesi ve terfi

MADDE 9. — Bir ücret kademesinde fiilen bir yılını tamamlayan uzman erbaşlar, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun 207 nci maddesi uyarınca kademe ilerlemesi yaparlar. En az bir yıl hizmet ettikten sonra görevde başarılı olan uzman onbaşlar, çıkarılacak yönetmelikte belirtilecek esaslara göre uzman çavuşluğa terfi ettirilirlir.

Tedavi

MADDE 10. — Uzman erbaşlardan ve bunların bakmakla yükümlü olduğu eş, çocuk, anne ve babasından hastalananların muayene ve tedavileri askerî hastanelerde ücretsiz yapılır. Bunlar hakkında Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin tabi olduğu hükümler uygulanır. Ancak havadeğişimi süresinin toplamı bir yıl içinde 2 ayı geçemez. Tedavi ve hava değişimi süresi iki ayı geçenlerin Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Bunlardan barışta ve savaşta görev esnasında ve görev başında, görevlerinden dolayı bir saldırıya veya kazaya uğrayan veya bir meslek hastalığına yakalananların, iyileşinceye kadar ilişkileri kesilmez, izinli sayılırlar. Bunlardan sıhhi arızası devam edenler ve kendisinden istifade edilemeyeceği anlaşılanlar hakkında T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümleri uygulanır.

İzin

MADDE 11. — Her uzman erbaşın yılda yol hariç bir ay (30 gün) izin hakkı vardır. İzinler Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Yönetmeliği esaslarına göre düzenlenir.

Uzman erbaşlara yıllık izinleri dışında, ayrıca 1111 sayılı Kanunun 78 inci maddesinde belirtilen esaslara göre izin verilir. Verilen bu izinler yıllık izinden sayılmaz.

Başarı gösteremeyenler

MADDE 12. — Görevde başarısız olanlarla, kendilerinden istifade edilemeyeceği anlaşılan uzman erbaşların, barışta sözleşme sürelerine bakılmaksızın Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir. Görevde başarısız olma ve kendilerinden istifade edilememe halleri ve bunlara yapılacak işlemler çıkarılacak yönetmelikte düzenlenir.

Kıyafet

MADDE 13. — Uzman erbaşların kıyafetleri, Kıyafet Kararnamesinde gösterilir.

Çalışma saatleri ve ikamet

MADDE 14. — Uzman erbaşlardan isteyenler Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanununun bu konudaki hükümleri saklı kalmak şartıyla, gece evlerine gidebilirler (Nöbetçi olanlar hariç). Gece kışlada veya gemide kalmayı kabul edenler yetkili amirin izni olmadan kışladan veya gemiden ayrılamazlar. Bunlar mümkün olduğu kadar erbaş ve erlerden ayrı olarak tahsis edilecek yerlerde yatırılırlar. Evlerine gidenler subay ve astsubay servislerinden istifade ederek mesai başlangıcında görevleri başında bulunurlar.

Astsubay sınıfına geçirilme

MADDE 15. — En az bir yıllık hizmetten sonra istekli olan ve sözleşme süresi içinde müracaat eden uzman erbaşlar, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu ve bu Kanuna ait Astsubay Sınıf Okulları Yönetmeliğindeki şartları haiz iseler, astsubay sınıf okullarında gösterilecek öğrenim ve eğitimi müteakip astsubay nasbedilebilirler.

Bunların astsubay sınıf okullarındaki öğrenim, eğitim süre ve şekilleri bu Kanunun 19 uncu maddesi gereğince çıkarılacak yönetmelikte gösterilir. Bunlarda, Astsubay Sınıf Okulları Yönetmeliğindeki evli ve nişanlı olma durumu ile öğrenime ara vermiş olma durumu aranmaz. Bu şekilde astsubay nasbedileceklerin astsubay sınıf okullarındaki öğrenim ve eğitimlerinde özlük hakları yönünden uzman erbaşlık statüleri devam eder. Bunlardan astsubay nasbedilenlerin muvazzaf askerlik ve uzman erbaşlıkta geçen süreleri kademelerinden sayılır ve nasıpları buna göre düzeltilir. Nasıp düzeltilmesinden dolayı maaş, maaş farkları ödenmez ve diğer özlük hakları verilmez. Sınıf okullarındaki öğrenim ve eğitimde başarılı olamayanların Türk Silahlı Kuvvetleri ile ilişkileri kesilir veya uzman erbaş olarak çalışmak isteyenler kataya iade edilir.

Özlük hakları

MADDE 16. — Uzman erbaşlara 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunundaki Uzman Jandarma Çavuşlar için aylık gösterge tablosu üzerinden, sözleşmenin onaylandığı aybaşından itibaren aylık verilir. Bunlardan uzman onbaşlar 11 inci derecenin birinci kademesinden, uzman çavuşlar 10 uncu derecenin 1 inci kademesinden giriş yaparlar. Uzman onbaşlıktan uzman çavuşluğa terfi edenlerin 10 uncu dereceye intibakları, buldukları kademenin göstergesinden daha fazla olacak şekilde yapılır. Uzman erbaşlara yan ödemeleri, Silahlı Kuvvetler tazminatı, mahrumiyet yeri ödeneği, aile yardım ödeneği, doğum yardımı ödeneği, ölüm yardım ödeneği ve yakacak yardımı 926 sayılı Kanun esaslarına göre, tayın bedeli 2155 sayılı Kanun esaslarına göre ödenir. Bunlardan uçuş, paraşüt, denizaltı, dalgıç ve kurbağa adam hizmetlerinde görevlendirilenlere ise ayrıca 2629 sayılı Kanun esaslarına göre hizmet tazminatı ödenir.

Kendi kusurları olmaksızın hizmet sürelerinin uzatılmaması sebebiyle veya sözleşme süresini bitirip ayrılanlara her hizmet yılı için bulunduğu derece ve kademenin brüt aylığının 3 katı tutarında ikramiye verilir. İkramiyelerden damga vergisi hariç, vergi kesilmez.

Sağlık nedenleri hariç disiplinsizlik ve ahlaki nedenlerle sonradan Silahlı Kuvvetlerde kalması uygun görülmeyenlerin sözleşmeleri feshedilir ve bunlara ikramiye ödemesi yapılmaz. Astsubay nasbedilenlere de ikrami-

ye ödenmez. Sağlık veya bulunduğu kadronun kaldırılması gibi nedenlerle bir yılı tamamlamadan ayrılanlara, bir yıl içinde alması gereken ikramiye tutarı 12 aya eşit olarak bölünmek suretiyle hizmet ettiği her aya isabet eden miktarda ödeme yapılır.

Uzman erbaşların istihdam edildiği kadro görev yerinin herhangi bir nedenle kaldırılması veya bu kadrolarda uzman erbaş istihdam edilmesine gerek kalmaması durumlarında uzman erbaşlar, ihtisas sahibi olduğu diğer birliklerdeki boş olan uzman erbaş kadro görev yerlerine atanabilirler veya sözleşmenin feshini isteyebilirler. Bu şekilde sözleşmenin feshini isteyen uzman erbaşların istekleri kabul edilir ve bunlara bu Kanun esaslarına göre tahakkuk edecek ikramiye ödenir.

Sözleşme süresi içinde (izin dahil) vefat edenlerin kanunî mirasçılarında iki maaş tutarında ölüm yardım ödeneği verilir. Ayrıca vefat eden uzman erbaşların hakettiği ikramiye de kanunî mirasçılarında aynen ödenir.

Fiilî hizmet süresi zammı

MADDE 17. — Uzman erbaşlar, 5434 sayılı Kanununun 32 nci maddesinin (a) fıkrasında belirtilen fiilî hizmet süresi zammından yararlanırlar.

Atama ve geçici görev

MADDE 18. — Uzman erbaşlar ihtiyaç halinde başka bir birliğe atanabilirler veya geçici görevle görevlendirilebilirler. Bu şekilde atanan veya geçici görevle görevlendirilenlere, buldukları derece ve gösterge üzerinden, 6245 sayılı Kanun esaslarına göre harcırah verilir.

Yönetmelik

MADDE 19. — Personelde aranacak nitelikler, müracaat şekli ve zamanı, müracaatın kabul edilmesi, sözleşmenin yapılması ve feshedilmesi sebepleri, verilecek sicil şekli ve usulleri, görevde başarısız olma ve kendilerinden istifade edilememe halleri ve bunlara yapılacak işlem şekli, sözleşmenin uzatılmasında uygulanacak esaslar, uzman onbaşların uzman çavuş olabilmeleri için gerekli şartlar, astsubay sınıfına geçirilecekler için uygulanacak esaslar, astlık üstlük münasebetleri ile bu hususlardaki işlem şekli ve ilgili diğer hususlar kanunun yürürlüğe girmesini takip eden 6 ay içerisinde Millî Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken çıkarılacak bir yönetmelikte gösterilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 20. — 6320 sayılı Çavuş ve Uzman Çavuş Kanununun uzman çavuşlarla ilgili hükümleri, 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanununun Ek - 2 nci maddesinin uzman çavuşlarla ilgili hükümleri ile Ek - IX sayılı cetvelin uzman çavuşlar için aylık gösterge tablosu yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 21. — 926 sayılı Türk Silahlı Kuvvetleri Personel Kanunu, Türk Silahlı Kuvvetleri İç Hizmet Kanunu, 2155 sayılı Bazı Kamu Personeline Tayın Bedeli Verilmesi Hakkında Kanun, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu, 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunu ve diğer kanunlardaki uzman çavuş tabiri uzman erbaş olarak değiştirilmiştir.

GEÇİCİ MADDE. — 6320 sayılı Kanuna göre uzman çavuş olarak istihdam edilenler bu Kanun hükümlerine tabi olurlar.

3269

18 . 3 . 1986

Yürürlük

MADDE 22. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Cilt	Türkiye Büyük Millet Meclisi	
	Birleşim	Sayfa
23	50	364
26	79	174
	80	248:267,268,282:285

I - Gerekçeli 414 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 80 inci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Millî Savunma ve Plan ve Bütçe komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/732.